

Cyclife Sweden AB

611 82 NYKÖPING

Beslut

Vårt datum: 2017-02-23
Er referens: S-16-187, C-B-16/043
Diarienum: SSM2013-1580
Dokumentnr: SSM2013-1580-41
Handläggare: Lennart Frise
Telefon: +46 8 799 4155

Föreläggande gällande helhetsbedömning av Cyclife Sweden AB:s anläggningar och verksamhet i Studsvik

Strålsäkerhetsmyndighetens beslut

Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) förelägger Cyclife Sweden AB (Cyclife), 559019-2455, för anläggningarna för förbränning (HA), dekontaminering (DK) och smältning (SMA) samt kärntekniska verksamheter i Studsvik följande.

1. Helhetsbedömning

Cyclife ska senast den 15 december 2025 komma in med en helhetsbedömning av anläggningarnas och verksamheternas säkerhet och strålskydd.

2. Plan för helhetsbedömningen

Cyclife ska senast den 15 december 2023 anmäla en plan för helhetsbedömningen till SSM. Av planen ska framgå

- en beskrivning av omfattningen av och tidsperioden för helhetsbedömningen,
- en tidplan för ingående aktiviteter,
- hur helhetsbedömningen är tänkt att genomföras,
- strukturen på redovisningen och innehållet i redovisningens olika delar,
- den granskning och kvalitetssäkring som kommer att göras, och
- övriga aspekter som har betydelse för planering och genomförande av helhetsbedömningen.

3. Genomförande av åtgärder

Cyclife ska genomföra de åtgärder som framgår av de åtgärdsplaner som Cyclife har redovisat som berör säkerhetsprogrammet och är införda i ”Driftportalen” (C-B-16/043, Bilaga 1). I de fall Cyclife bedömer att en åtgärd inte längre är relevant från strålskydds- eller säkerhetssynpunkt ska detta tydligt motiveras och dokumenteras. Cyclife ska därvid värdera om det finns andra åtgärder som är nödvändiga att vidta för att uppnå samma syfte som den ursprungliga åtgärden avsåg, samt tydligt motivera och dokumentera detta.

Cyclife ska senast 30 september 2017 inkomma till SSM med en redovisning av utvecklade motiv för de åtgärder som Cyclife har beslutat (C-B-16/043, Bilaga 1) att de inte ska vara en del av säkerhetsprogrammet

- till följd av att Cyclife bedömer att det inte finns behov av åtgärd,
- med hänvisning till att Cyclife är en del av EDF, eller

- c. med hänvisning till att åtgärden hanteras som en separat investering.

4. Redovisa åtgärder och plan för hantering av brister

Cyclife ska senast

- a. den 1 juni 2017 redovisa en beredskapsplan enligt 2 kap. 2 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2014:2) om beredskap vid kärntekniska anläggningar som gäller för Cyclife, och
- b. den 30 september 2017 redovisa en plan för att hantera brister som SSM har identifierat i granskningen och som framgår av bilaga 1 till detta beslut. Av planen ska framgå hur och när bristerna ska omhändertas.

Ärendet

SSM beslutade [1] 2013 att Studsvik Nuclear AB (SNAB), 556051-6212, skulle komma in med redovisning av en helhetsbedömning av säkerheten och strålskyddet vid de kärntekniska anläggningarna i Studsvik senast den 20 december 2015.

SNAB har under 2012–2015 genomfört en återkommande helhetsbedömning som omfattar perioden fram till 2025 och denna inkom till SSM den 18 december 2015 [2].

Efter SSM:s inledande granskning inkom SNAB den 15 juni 2016 med en ny version av redovisningen [3].

Regeringen gav den 16 juni 2016 Studsvik Nuclear Environmental AB (org.nr 559019-2455) tillstånd [4] enligt 5 § lagen (1984:3) om kärnteknisk verksamhet (kärntekniklagen) att från och med den 1 juli 2016 inneha och driva anläggningarna för förbränning (HA), dekontaminering (DK) och smältning (SMA) i Studsvik och att i samband med driften inneha, hantera, bearbeta, transportera och på annat liknande sätt ta befattning med kärnämne eller kärnavfall. De anläggningarna och den kärntekniska verksamheten innehades och drevs tidigare av SNAB. Studsvik Nuclear Environmental AB har ändrat firma till Cyclife Sweden AB (Cyclife).

SSM bedömde [5] mot bakgrund av ovanstående att SNAB har redovisat en helhetsbedömning som även omfattar Cyclife:s anläggningar och verksamhet. Cyclife bekräftade [6] att den av SNAB redovisade helhetsbedömningen i princip gäller för de övergripande delar som berör Cyclife och anläggningarna HA, DK och SMA.

Cyclife:s redovisning av den återkommande helhetsbedömningen består därmed av

1. Återkommande helhetsbedömning – huvudrapport och metodbeskrivning [7],
2. Återkommande helhetsbedömning – Företagsgemensamma områden [8],
3. Återkommande helhetsbedömning för Hanteringsanläggningen (HA) och dekontamineringsanläggningen (DK) [9],
4. Återkommande helhetsbedömning för smältanläggningen (SMA) [10], samt
5. Cyclife:s ställningstagande till inlämnad helhetsbedömning [6].

SSM:s granskning finns dokumenterad i en sammanfattande rapport [11] med underlagsrapporter för de olika områdena.

Skälen för beslutet

Detta föreläggande är beslutat med stöd av 18 § kärntekniklagen samt de bestämmelser som framgår under respektive rubrik nedan.

Enligt 18 § första stycket kärntekniklagen får tillståndsmyndigheten besluta om de åtgärder som behövs samt meddela tillståndshavaren de förelägganden som behövs i enskilda fall för att kärntekniklagen eller föreskrifter eller villkor som har meddelas med stöd av denna ska följas.

SSM:s samlade bedömning i granskningen [11] är att Cyclife uppfyller kraven på återkommande helhetsbedömning i 10 a § kärntekniklagen och att Cyclife har förutsättningar att driva anläggningarna HA, DK och SMA samt bedriva den kärntekniska verksamheten med optimerat strålskydd och på ett säkert sätt tills nästa helhetsbedömning, om Cyclife omhändertar identifierade brister och genomför åtgärder enligt åtgärdsplaner.

Om ny helhetsbedömning inklusive plan för denna

Förutom 18 § kärntekniklagen beslutas denna punkt med stöd av 10 a och 10 b §§ samma lag, 20 b § förordningen (1984:14) om kärnteknisk verksamhet samt 4 kap. 4 § Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter (SSMFS 2008:1) om säkerhet i kärntekniska anläggningar.

Enligt 10 a § kärntekniklagen ska den som har tillstånd att inneha eller driva en kärnteknisk anläggning minst vart tionde år göra en helhetsbedömning av anläggningens säkerhet och strålskydd.

Enligt 10 b § kärntekniklagen får regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer meddela ytterligare föreskrifter om innehållet i en bedömning och att en bedömning av säkerhetsskäl ska göras oftare än vart tionde år.

Enligt 4 kap. 4 § SSMFS 2008:1 bestämmer SSM för varje anläggning den närmare tidpunkten för redovisning av helhetsbedömningen.

Syftet med att redovisa en plan för arbetet med helhetsbedömningen är att Cyclife ska lämna en beskrivning av hur arbetet planeras så att Cyclife och SSM är överens om omfattning och inriktning av den planerade helhetsbedömningen. På detta sätt kan missförstånd undvikas och en överenskommelse nås vad gäller djup, omfattning och avgränsningar. Utifrån planen kan SSM i ett tidigt skede bedöma om det finns förutsättningar för att genomföra en tillfredställande helhetsbedömning.

Om genomförande av åtgärder

SSM:s bedömning av Cyclife:s helhetsbedömning baseras på antagandet att de åtgärder som Cyclife har presenterat i åtgärdsplanen [6] också kommer att genomföras och det är därför väsentligt att åtgärderna slutförs enligt denna plan. I de fall förändrande förutsättningar medför att en åtgärd inte längre är motiverad eller möjlig att genomföra från strålskydds- eller säkerhetssynpunkt, är det av vikt att Cyclife tydligt motiverar och dokumenterar skälen till denna bedömning samt värderar om det finns andra åtgärder som kan vidtas för att uppnå det syfte som den ursprungliga åtgärden avsåg.

Till de åtgärder som Cyclife har förändrat [6] jämfört med tidigare redovisade åtgärder i den inlämnade helhetsbedömningen finns inte utvecklade motiveringar till förändringarna och det är därför inte möjligt för SSM att avgöra om de följer logiskt av analyser och utredningar och om de är rimliga och relevanta.

Om redovisande av åtgärder och plan för hantering av brister

Den nu gällande beredskapsplanen för den kärntekniska verksamheten i Studsvik omfattar inte Cyclife som tillståndshavare, vilket innebär att beredskapsplanen behöver uppdateras.

I bilaga 1 till detta beslut framgår de brister som SSM har identifierat i granskningen [11], [12] och som inte hanteras i något annat ärende hos SSM. Cyclife ska värdera bristerna och beskriva när och hur dessa brister ska omhändertas samt se till att relevanta åtgärder genomförs. Att omhänderta bristerna inkluderar att, i de fall bristerna avser redovisningen av helhetsbedömningen, värdera om det även kan vara en faktisk brist i anläggningen eller i verksamheten.

Hur beslutet överklagas

I bilaga 2 beskrivs hur detta beslut kan överklagas.

Bifogat finns ett delgivningskvitto som snarast ska skrivas under och skickas till SSM.

I detta ärende har ställföreträdande generaldirektören Fredrik Hassel beslutat. Utredaren Lennart Frise har varit föredragande. I den slutliga handläggningen har också avdelningschefen Johan Anderberg, enhetschefen Ove Nilsson, chefsjuristen Ulf Yngvesson och miljörettsexperten Tomas Löfgren deltagit.

STRÅLSÄKERHETSMYNDIGHETEN

Fredrik Hassel

Lennart Frise

Bilagor

1. Brister identifierade av SSM
2. Hur ett beslut överklagas

För kännedom

1. Studsvik Nuclear AB
2. AB Svafö

Referenser

- [1] Beslut om tidpunkt för redovisning av helhetsbedömning av Studsvik Nuclear AB:s kärntekniska anläggningar, (SSM2013-1580-5), SSM, 2013-04-18.
- [2] Återkommande helhetsbedömning enligt lagen (1983:4) om kärnteknisk verksamhet, 10 §a, S-15-351, SNAB, 2015-12-18.
- [3] Komplettering till Studsvik Nuclear AB:s återkommande helhetsbedömning, S-16-187 (SSM2013-1590-33), SNAB, 2016-06-15.
- [4] Tillstånd att inneha och driva kärntekniska anläggningar i Studsvik, Regeringsbeslut I:8, M2016/01644/Ke, Regeringen, 2016-06-16.
- [5] Begäran om ställningstagande till inlämnad helhetsbedömning (SSM2013-1580-37), SSM, 2016-11-02.
- [6] Svar gällande ställningstagande till inlämnad helhetsbedömning, C-B-16/043 (SSM2013-1580-39), Cyclife, 2016-11-25.
- [7] N-15/176, Rev. 1, Återkommande helhetsbedömning - Huvudrapport och metodbeskrivning, 2016-06-03 (SSM2013-1580-33).
- [8] N-15/177, Rev. 1, Återkommande helhetsbedömning - Företagsgemensamma områden, 2016-06-03 (SSM2013-1580-33).
- [9] N-15/181, Rev. 1, Återkommande helhetsbedömning för hanteringsanläggningen (HA) och dekontamineringsanläggningen (DK), 2016-06-03 (SSM2013-1580-33).
- [10] N-15/182, Rev. 1, Återkommande helhetsbedömning för smältanläggningen (SMA), 2016-06-03 (SSM2013-1580-33).
- [11] SSM, Granskning av återkommande helhetsbedömning för Studsvik Nuclear AB och Cyclife Sweden AB – Huvudrapport, SSM, Tillsynsrapport, SSM2013-1580-26, 2017.
- [12] Granskning av helhetsbedömning: Områdesrapporter, SSM2013-1580-25, SSM, 2017.

Bilaga 1. Brister identifierade av SSM

Nr	Område	Krav	Brist
1	1	3 kap. 4 § SSMFS2008:1	Avsaknad av säkerhetsklassningar förekommer.
2	1	3 kap. 4 § SSMFS2008:1	Avsaknad av kontrollintervall och reparationskriterier förekommer.
3	4	2 kap. 9 § p6 SSMFS2008:1	Otydlighet råder avseende fördelning av ansvar vid konstaterad brist i STF.
4	4	5 kap. 1 §, Bilaga 3 SSMFS2008:1	Förhållanden i STF tillgodoräknas inte på ett konsekvent sätt.
5	4	5 kap. 1 §, Bilaga 3 SSMFS2008:1	Behov av översyn finns avseende reparationskriterium och kontrollomfattning i STF för säkerhetssystem utifrån drifterfarenheter och eventuell åldersdegradering.
6	4	5 kap. 2 §, Bilaga 3 SSMFS2008:1	Otydlighet råder i säkerhetsredovisningen huruvida en händelse ska klassas som kategori 2 respektive 3 på ett sätt som kräver översyn så att härledda instruktioner inte behäftas med följdfel.
7	4	5 kap. 2 §, Bilaga 3 SSMFS2008:1	Behov av översyn finns avseende uppdatering och koppling av instruktioner tillhörande säkerhetssystem enligt STF.
8	5	2 kap. 8 § SSMFS 2008:1	I helhetsbedömningen saknas utvärdering av om ledningssystemet för kriticitetssäkerhet är ändamålsenligt och effektivt och ej heller om uppdatering av safeguardsystemet påverkar rutiner för kriticitetssäkerhet
9	5	2 kap. 9 § första stycket 5 SSMFS 2008:1	Redovisningen är inte tillräcklig eftersom den inte innehåller framtidsanalyser inom område 5 som visar att man kan upprätthålla eller att förbättra kompetenssituationen
10	6	2 kap. 2 § SSMFS 2014:2	Beredskapsplanen behöver uppdateras så att den även gäller för Cyclife
11	7	5 kap. 3 § SSMFS 2008:1	Underhållsverksamheten förlitar sig på alltför fragmentariska rutiner avseende underhållsprogram sett över anläggningar och anläggningsdelar under tiden som korrigerande åtgärder för framtagande av övergripande underhållsprogram pågår med låg prioritet.

Nr	Område	Krav	Brist
12	7	5 kap. 3 § SSMFS 2008:1	Underhållsverksamheten förlitar sig på alltför fragmentariska rutiner för återkommande kontroller och hantering av åldersrelaterade försämringar och skador sett över anläggningar och anläggningsdelar.
13	7	5 kap. 3b § SSMFS 2008:1	Förhållanden i STF tillgodoräknas inte på ett konsekvent sätt.
14	7	2 kap. 9 § p6 SSMFS 2008:1	Introduktionsprogrammet för personal som arbetar med underhåll, återkommande kontroll, skadehantering och hantering av åldersrelaterade försämringar möter inte fullt ut relevanta krav för den kärntekniska verksamheten.
15	7	2 kap. 9 § p6 SSMFS 2008:1	Den administrativa resursstyrningen är otydlig avseende kompetens och resurser därför att kompetensprofiler inte uppdateras med tillräckligt välkoordinerad kvalitet sett över respektive organisation.
16	14	13 § första stycket 2 kärntekniklagen	Åtgärder mot bristfälligt omhändertagandet av eget kärnavfall är för lågt prioriterade.
17	14	10 § första stycket 2 kärntekniklagen	Om och hur den grundläggande skyldigheten att slutförvara i verksamheten uppkommet kärnavfall är uppfyllt är inte tillräckligt redovisad.
18	14	5 § kärntekniklagen	Det framgår inte hur uppdrag till andra om mellanlagring och slutförvaring av kärnämnen och eget kärnavfall styrs och följs upp och inte heller om de uppdrag som givits är tillräckliga.
19	14	6 kap. 9 § SSMFS 2008:1	Om och hur de interna kraven på nuklidbestämningen framgår av säkerhetsredovisningar är inte redovisad.
20	14	6 kap. 11 § SSMFS 2008:1	Om och hur acceptanskriterier ger förutsättningar för efterföljande steg i omhändertagandet av kärnavfall inkl. för transport är inte redovisad.
21	14	2 kap. 9 § första stycket 3 SSMFS 2008:1	Förutsättningar brister i form av genomtänkt, systematisk och anläggningsgemensam planering av omhändertagandet av kärnavfall, per tillståndshavare.
22	14	5 § och 10 § första stycket 2 kärntekniklagen	Förutsättningar brister i form av godkänt dokumenterat uppdrag till SKB om slutförvaring av låg- och medelaktivt kärnavfall, per tillståndshavare.
23	16	4 kap. 12 § SSMFS 2008:51	Det framgår inte i redovisningen eller i instruktionen för grundläggande strålsäkerhet att metoder ska vara anpassade till förekommande strålslag, energier och de förekommande radioaktiva ämnens fysikaliska och kemiska egenskaper.
24	16	3 § SSMFS 2008:40	Det framgår inte i redovisning hur strålkällor hanteras.
25	17	13 § första stycket 2 kärntekniklagen	Det framgår inte tydligt var i organisationen frågor som rör utsläpp av radioaktiva ämnen till miljön, omgivningskontroll och friklassning av material tas omhand.
26	17	13 § första stycket 2 kärntekniklagen	Det framgår inte tydligt vilka resurser som står till förfogande inom området.

Nr	Område	Krav	Brist
27	17	SSMFS 2011:2	I redovisningen hänvisas i princip bara till uppföljningen av inspektionen av friklassningsverksamheten och föreläggandet och beskriver väldigt lite kopplat till kravet.